

chrijft in te Tongeren
M. V. COLLÉE, uit-
er en eigenaar van dit
L.
POSTRIJDER ver-
jnt 's dinsdags, 's don-
dags en 's zaterdags.
bezendingen van brie-
gel of aankondigin-
ten franco
worden aan den
ever Grootemarkt,
7-39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

Abonnement.

3 maal per week 6 fr. 'sjaars
2 » » 5 fr. »
1 » » 4 fr. »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnemenen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vormissen en andere artikelen, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

DER PROVINCIE LIMBURG.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG
verschijnt wekelijks drie-
maal: 's dinsdags en 's don-
dags in een DUBBEL
AD; 's zaterdags in
EEN DUBBELE BLAD
in groot formaat.
De prijs, drie maal per
week, is zes franken;
eenmaal vijf franken;
zaterdags alleen vier
franken.

Hij geeft wekelijks twee
nieuwe mengelwerken.
Het is het grootste en
best gevolg het voordeligste
blad der provincie.

TONGEREN, DEN 4 JANUARI 1906.

Nut en Wetenschap.

WAARWORDINGEN VAN EEN GEOPEREERDE. —
WAAR DE SCHRIJVER VERHAALT HOE HIJ EENE
REIS « VERLOOCHENDE ». — DE PROEFNEMING
VAN DOKTER SCHOEMAKER.

Het gij u al eens afgevraagd welke wel-
de arwordingen zijn van een geopereerde, als
ch onder onder den invloed bevindt van
gemeen gebruikte bewerkers der gevoel-
heid: chloroform of ether?
die gewaarwordingen te beschrijven, zal
de getuigenissen inroepen: de mijne en
an geneesheer Schoemaker.

Mijne betreft de chloroform. Zij is kort,
als diegene van een ter dood veroordeelde
zijn, die de operatietafel als een soort guil-
lotte beschouwt.
dat zoodra uitgestrekt en behoorlijk vastge-
ten, of de geneesheer brengt mij de prop
den neus. De eerste indruk van geweld-
terugstootende aard, eene zenuwachtige
tering die zich vertolkt in een onweere-
bare lust om aan de macht, die mij over-
tert, te ontsnappen. Ik heb geen schrik
te sterven. Ten minste, daar denk ik nog
aan. De tegenkanting grijpt mij geheel
dan hoor ik klokken. Daarna nog, treedt
een zeer zonderlingen toestand waar ik
rind dat ik een zeer zwaar, krachteloos
vat voorwerp geworden ben. Waarom mat?
eet er niets van. Dat woord vervolgt mij!
en mat! Ten andere, ik babbel als eene
lgemaakte ekster. Niet een oogenblik poogt
verstand het onderscheid tusschen het
en de dood uit te werken. Ik kan stem-
opvangen... maar zij komen uit de verte...
te verta... ik zie niets! Ik ben onbekwaam
ronderstellen dat men mij de maag met
edemessen doorzoekt. Hoe zal ik dat ver-
en, mij duidelijk uitdrukken? Wacht... ik
erlooohen» eene mare! Dat is,
of ik, het geheel der woorden die mijne
bestaande gedachte en mijn inter-innerlijk
r geven.

en klaps en tegelijk: braaklust; eene koude
aardwording aan 't aangezicht; ijselijke pijn
den buik; nadering van stemmen; ontwa-
... Gruwel, ik leef!...
gedaar voor de chloroform.
dat de ether betreft, ik vat hier eene be-
jving van geneesheer Schoemaker samen;
s meer ingewikkeld:

erste uitwerking van den ether is de be-
lag van den vil tot spreken. Na vier of vijf
lemingen zijn alle zintuigen, uitgenomen
gvoel, verlamd. De bewustheid komt
a standstads weer terug, gelijk het overigens
chloroform gebeurt, en het doofte het gevoel
zine beest uit. De onuitbreukelijke gewaar-
ding is op dit oogenblik gelijk die van eene
vedergeefbare zedelijke pijning.
ik zou er mij van willen ontslagen hebben,
zij mijn vriend, maar ik kon mij niet het
te bewegen, alhoewel ik mij van die onbe-
vankelijk geene rekenschap kon geven. Ter-

zelfder tijd boezemde de tegenwoordigheid des
heelmeesters mij de overtuiging in dat dit we-
zen, waar ik het grootste vertrouwen in stelde,
gebruik ging maken van mijne machteloosheid
om mij te pijnigen.

In den tusschentijd beelde de geneesheer
Schoemaker zich in, twee lange, eindeloze,
evenwijdige lichtende lijnen te zien (deze einde-
loosheid is eene der vormen van duizeligheid,
die ik eveneens onder de werking van chloro-
form opmerkte). De lichtende lijnen werden
langzamerhand onzichtbaar. Het scheen den
patient dat hij de natuur van het leven door-
trok, dat de twee lichtende lijnen eene afgetee-
kende voorstelling waren aangaande het ver-
band tusschen de twee regelingen der feiten
van het bewerktuigende leven en van het
gemeenschappelijk leven.

Daarop ontwaakte hij. Dr J.

MAANDWIJZER voor de Fruittwekerij.

JANUARI. — Men plant boomen: maar
niet bij vorst. — Men moet ze in de zware gron-
den zoo diep niet planten dan in de magere. —
De slechte struiken en het drooge hout er zorg-
vuldig van uitroepen. — De schorsen der oude
boomen met kalkwater of met eene magere loog
wassen. — Het enten der boomen: men
begint met deze die de eerste uitschieten.

MAANDWIJZER voor den Landbouw en Hovenierderij.

JANUARI. — Men zaait in de broeikas-
sen: Radijs, selder, meloen, peeterselie,
wortels, kers, erwten, boonen, prinsessen, ker-
vel, aardappels, enz. — In den hof: Selaad,
radijs, selder, wortels, peeterselie, kers, enz.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG
11 JANUARI.

Op de Markt van Tongeren van don-
derdag waren te koop gesteld, 264 soeien en
kalveren, 193 vette varkens en 1082 magere
varkens, schapen, 0.

Koninxheim. — De tooneelvertooning van
onze jonge matigheidsvrienden dat Zondag 7
dezer plaats hebben om 5 ure 's avonds in plaats
van 6 ure.

HASSELT. — SPIOENEN. — Verleden week
daalden in de omstreke der stad twee luchtbal-
lons neer, bezet met Deutsche officieren in
krijgsgewaad. Er werd een 20 Markstuk ver-
diend met de Pruisen tot aan den spoorweg te
brengen.

De consul van Frankrijk, heeft een verslag
van de zaak aan den Franschen minister
gezonden. En nu is in alle herbergen van niets
anders spraak dan van de Deutsche spioenen,
van eenen oorlog tusschen Deutschland en
Frankrijk, van den inval der Duitschers in
België, enz. Brrr!

DIEFSTAL. — Verleden vrijdag avond, rond
6 ure, hebben dieven uit het magazijn van M.
J. Gilissen-Marris, Botermarkt, vier hespen
gestolen. En daar hij hesp mostaard behoort,
hebben zij ook een kistje mostaard medegenom-
en. Tot nu toe zijn de daders onbekend.

VERBETERING DER MAAS LANGS DE
GRENS VAN LIMBURG. — Sedert lang is de
Maas onbevaarbaar geworden ten noorden van
Maastricht. Na 1830 worden verschillende ontwer-
pen voorgesteld door Belgische ingenieurs, om
den stroom wederom bevaarbaar te maken,
maar er was nog niets beslist toen, in 1830, de
helft van Limburg aan België ontnomen werd.

Sedert 65 jaar is dit vraagstuk meermalen
op het tapijt teruggekomen in Holland, maar het
heeft nooit eene oplossing ontvingen.

Sedert de ontdekking van rijke kolenlagen in
Nederlandsch Limburg — gevolgd van de ont-
dekking van de Kempische kolenbekken door
André Dumont — heeft de hollandsche Water-
staat ernstige studie ondernomen welke zoo
het schijnt, nu bijna ten einde zijn. De Maas
zal bevaarbaar gemaakt worden tusschen Bel-
gisch en Nederlandsch Limburg en verschei-
dene vaarten zullen het nieuw nederlandsch
kolenbekken verbinden met de Maas. Neder-
landsch Limburg zal eene streek van groote
rijverheid worden.

De ontwerpen werken zijn van groot belang
voor Belgisch Limburg, niet alleenlijk omdat

de inwoners van den linkeroever zoowel als
hunne geburen van den rechteroever voordeel
uit de bevaarbaarheid der Maas zullen trekken,
maar ook nog omdat het gevaar van overstroo-
ming zal verminderen.

OFFICIEELE AKTEN.

Door koninkl. besluit van 4 December wordt
de herinneringsmedalie toegekend aan de vol-
gende personen:

- M. L. Muny, majoor bij het 1° reg. jagers te paard.
- M. Ad. Fourez, kapitein adjudant majoor bij de 2° lanciers.
- M. L.-H. Jaminé, majoor bij de 4° lanciers.

NIEUWS uit de Stad en de Provincie Luik.

LUIK. — DE MOORD DER GRETRYSTRAAT. —
Donderdag namiddag heeft de begrafenis der
arme juffrouw Wilmes plaats gehad. De plech-
tigheid was zeer eenvoudig. Het lijk werd
alleenlijk gevolgd door den schoonbroeder der
afgestorvene en den eigenaar van het sigaren-
magazijn, M. J. De moordenaars zeggen dat er
een derde medeplichtige en hij de moordenaar
is, want zij deden niets dan stelen en op wacht
staan.

Is dat waar, of hebben de kerels dat gezegd
om de schuld grootendeels van zich af te wer-
pen? In alle geval hebben zij den naam van
den 3° persoon eenen Zwitsers opgegeven. Hij
wordt opgezocht. Zijn naam is Brissard, bak-
kersgast van beroep. In Brussel heeft men
ongeveer 15 kerels aangehouden, maar hij
bivond zich niet tusschen hen.

GOED ONTSNAPT. — Vrouw B., woonach-
tig in de Pierreusestraat, was lijnwaad aan
heer venster aan 't uithangen, toen zij opeens
van het derde verdiep op straat viel. Men dacht
een lijk te vinden, maar vrouw B., stond zelf
op, en was maar een weinig gekwetst.

De burgemeester van Luik heeft geluk-
wenschen uitgedrukt aan den politieagent
Gellens, die den moordenaar aangehouden
heeft. De opzoekingen om den dader te
ontdekken gaan voort: men denkt dat hij zich
in Deutschland verbergt. Hij ging alle dagen
in een bierhuis der Regenciestraat praten, maar
sedert verledene week heeft men hem daar niet
meer gezien.

KINDERMOORD. — Het Parket heeft een
onderzoek geopend nopens eene kindermoord,
die gepleegd werd door de meid uit een bur-
gershuis der stad. Men heeft ze beschuldigd
haar kind vermoord te hebben, onmiddellijk
na zijne geboorte. De meid is aangehouden
geworden.

KINKEMPOIS. — OVERREDEN. — Er is alhier
Zaterdag op den ijzerenweg een schrikkelijk
ongeluk gebeurd.

Het slachtoffer is een genaemde Jozef L.,
35 jaar oud, baanwachter, gehuwd en vader
van een klein knaapje. De ongelukkige zag niet
dat een locomotief in volle vaart aangereden
kwam. Hij werd omvergeworpen en overreden.
Een geneesheer kwam den ongelukkige de
eerste zorgen toedienen en vond zijnen toe-
stand erg. Hij deed hem naar het gasthuis
« des Anglais » overbrengen.

De toestand van het slachtoffer is onrustba-
rend, maar niet hopeloos. Het linkerbeen is
gansch vermorfeld. L. heeft daarbij nog wonden
over het gansche lichaam.

GRIVEGNÉE. — BRAND. — Zaterdag mid-
dag onstond er een begin van brand in de
senuw van het gebouw des bestuurs van den
Nord-Belge.

Na een uur werkens was alles ten einde. De
schade is klein.

VAUX-SOUS-CHEVREMENT. — KWAADWIL-
LIGHEID. — Gedurende den nacht, heeft men in
de zagerij R., al de ledere riemen overgesne-
den, en de kraan van een groot vat olie open-
gedraaid. De dader is onbekend, maar het is
te hopen dat de gendarmen hen spoedig zullen
ontdekken.

ESNEUX. — ONGEVAL. — Woensdag namid-
dag, rond 2 ure, is er eene insorting gebeurd
in de steengroeve Chevremont, e Esneux. Een
werkman, Hendrik Bertrand, werd door eenen
steenblok van ongeveer 4000 kilo getroffen.
Zijne voeten zijn verpletterd. Geneesheer Van-
dermaessu diende hem de eerste zorgen toe en
died hem daarna in een gasthuis van Luik
overbrengen. Bertrand is 37 jaar oud, getrouwd
en huisvader.

VERVIERS. — Een goeem stuk werd in
een herberg te Herve door eenen vreemdeling
uitgezekt. Rond acht ure kwam een welgekleed
persoon binnen en vroeg een glas bier. Nauwe-
lijks had hij het vast of hij wierp het met ge-

weld in den spiegel die op de schouw stond. De
bazin, die een te huis was, en dacht dat zij
het met eenen zinneloze te doen had, was zeer
verschrikt. De vreemde vroeg dan zeer kalm
den prijs van den verbrijzelden spiegel. Mad. D.
zegde dat deze 40 frank kostte. « Voilà, zegde
de onbekende, ik betaal u », en terzelfdertijd
wierp hij een biljet van 100 fr. op den toog.
Mad. D. gaf hem 60 frank terug en den kerel
ging heen. Weinig tijd nadien, bestatigde men
dat het briefje van 100 frank valsch was.

BINNENLAND.

Men meldt uit Brussel: De regeering heeft de
stad en het kerkbestuur verzocht, zonder te zen
te beginnen met de herstellingswerken der St-
Gudulakerk.

APOTHEKER AANGEHOUDEN. — Een apothe-
ker, de genaemde V., die te Brussel verschei-
dene apotheken bezit, deed in de gazetten aan-
kondiging verschijnen, over een zoo gezegd
onfeilbaar middel tegen zekere ziekten.

Verscheidene personen zijn er het slachtoffer
van geweest, zegt de « Courrier de Bruxelles »
onder andere eene vrouw H. en hare schoonz-
uster, die ergens in West-Vlaanderen wonen.
't Is het parket van Brugge dat, tengevolge
van onbescheidenheden, lont rook en een onder-
zoek opende.

De twee vrouwen en de apotheker werden
geconfronteerd en, ondanks zijn loochenen,
werd V. in de gevangenis van St-Gilles opge-
sloten.

MOORD TE AARSCHOT. — In eene herberg
der Nieuwstraat ging een kalant naar de achter-
plaats. Hij werd daar aangevallen door eenen
persoon, die zich hier verborgen hield en hem
een steek toebreacht in de borst, welke hem de
longen doorboorde.

De gekwetste, zekere Mathijs, op wiens hulp-
geroep de andere kalanten en de patroon waren
toegesneld, kon verklaren dat hij was aange-
vallen door den genaamden Geens, welke over
eenigen tijd ten zijent een diefstal had gepleegd
en deswege tot gevangenisstraf werd veroor-
deeld.

De moordenaar was naar huis gegaan en had
zich zelfs te bed gelegd; hij poogde alzoo den
onnoozele te spelen, toen men hem kwam aan-
houden. Eindelijk bekende hij zijne misdaad.

DUBBELE AANHOUDING. — Het volgende
telegram kwam zaterdag morgen toe op het
parket der hoofdstad:

Vrijdag avond, om 11 ure, zijn in een ontucht-
huis aangehouden twee kerels welke bewere
W. en C. te heeten. Zij deden buitensporige
uitgaven en betaalden met bankbriefjes van 100
fr. der Belgische Bank, welke valsch schijnen te
wezen. Beide kerels verklaren rechtstreeks van
Luik te komen. Alles doet voorzien dat de aan-
gehoudenene medeplichtigen zijn der valsche-
munten.

TWE E KINDEREN VERBRAND. — Zaterdag
morgen, terwijl de echtelingen Van Dist, wo-
nende Korte Stuijvenbergstraat, te Antwerpen,
uit werken waren, wilden hunne kinderen Piet
en Leopold, 10 en 6 jaar, die alleen waren thuis
gelaten, het een of andere voorwerp zoeken.

In de treinen worden alle dagen voorwerpen
gevonden, door vergeetachtige reizigers
achtergelaten. Die voorwerpen worden nu en
dan opgesomd in den « Moniteur » en later pub-
liek verkocht. Maar van verloren gazetten
wordt nooit melding gemaakt.

Het is weinig geweten dat op 't spoorwegnet
alle dagen zoovast 350 kilos nieuwsbladen in de
treinen worden achtergelaten door lezers en,
wat nog minder is geweten, is dat het spoor-
wegbestuur die nieuwsbladen zorgvuldig doet
bewaren en naar Mechelen sturen, waar zij ver-
werkt worden tot karton, ter vervaardiging van
reiskaartjes.

BANDIETERIJ TE BRUSSEL. — Op een
leegen grond te Cureghem vond men,
geen teeken van leven gevend, een jong-
eling wien een zakdoek om den hals was
gestroopt.

Tot het bewustzijn teruggebracht, ver-
klaarde hij Fransman te zijn, onlangs
uit Charleroi hier aangekomen. Hij had
kennis gemaakt met twee andere jonge
lieden, die hem hadden geslagen, mislan-
deld, toen gepoogd hadden hem te ver-
wurgten en hem ten slotte zán geld afna-
men. Men is op inta spoor.

— O — Ondanks al hetgeen men zegt, is het
erkend dat de Biscuits Parein de beste zijn.
Beproeft de Petits-Boures, Bruxelles-Ker-
messe, Dessert-Royal, Vieux-Liège, Van Dyck,
en gij zult overtuigd zijn.